

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

Broj 158 februar/veljača mart/ožujak 2018. Godina XVI

ISSN 1840-0310

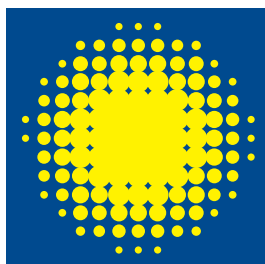
*Izmjenom obrazovnog sistema
do kvalitetnih kadrova*

Prvi Kongres "Budućnost maline"

BH delegacija na sajmu

SIMAC- TANNING TECH 2018

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XVI
februar/veljača mart/ožujak 2018.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.
dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Cijenjeni privrednici,

Drugo ovogodišnje izdanje e-Glasnika
Privredne/Gospodarske komore F BiH je pred Vama.

Iz brojnih aktivnosti koje prezentiramo,
preporučujemo :

Stručni skup :
” Izmjenom obrazovnog sistema
do kvalitetnih kadrova”.

Udruženje otkupljivača i izvoznika jagodičastog voća
Privredne/Gospodarske Komore Federacije BiH, uz
podršku i saradnju USAID/Sweden FARMA II projekta,
organiziralo Prvi Kongres “Budućnost maline”, koji je
održan 27.02.2018. godine, u Sarajevu.

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH je
postala član mediteranskog savjetodavnog odbora
PlasticsEurope - The Mediterranean Advisory Board

Iz sajamskih aktivnosti izdvajamo učešće BH delegacija
na sajmu SIMAC- TANNING TECH 2018, te na Međuna-
rodnom sajmu industrija budućnosti i tehnologija F.I.T.
IZMIR

Grupacija automobilske industrije Komore F BiH
posjetila sajam EUROGUSS 2018

U susret
21. Međunarodnog sajma
gospodarstva, Mostar 2018.godine,

Na stranicama koje slijede
donosimo i druge zanimljive sadržaje.

Redakcijski kolegij

Izmjenom obrazovnog sistema do kvalitetnih kadrova

U proteklim godinama Bosna i Hercegovina se bori sa izrazito visokom stopom nezaposlenosti, a istovremeno iseljavanje kadrova u druge zemlje već je dovelo državu u stanje nedostatka stručne radne snage. Migracije su se desile u 90.-tim godinama, uzrokovane ratnim dejstvom, a dešavaju se danas uzrokovane u velikoj mjeri političkim i ekonomskim stanje u našoj zemlji.

Prema podacima Svjetske banke iz decembra 2015., tadašnja stopa emigracije u BiH u odnosu na broj stanovništva u zemlji svrstala je BiH na 16. mjesto u svijetu od ukupno 214 zemalja, čak i ispred Albanije koja je godinama bila vodeća zemlja u Europi po stopi emigracije u odnosu na ukupno stanovništvo. Danas ti su rezultati poražavajući.

Ukoliko sagledamo ukupan ekonomski i politički ambijent Bosne i Hercegovine on svakako ne ide u prilog realnom sektoru. Velika opterećanja, izmjene zakonskih regulativa koje nisu sistemski provedene, i ovaj put kao i u prethodnim godinama, teret podnose nosioci razvoja države BiH, odnosno privrednici. Nameti koji terete privrednike opravdan su razlog nemogućnosti povećanja plaće uposlenicima, što u velikoj mjeri utiče na odluke kadrova za odlaskom u druge zemlje. Odliv kadrova smanjuje stopu nezaposlenosti i pritisak na tržište rada, ali predstavlja veliki problem za privredni razvoj BiH. Mnogi privrednici, zbog nedostatka radne snage, biti će primoran smanjiti obim proizvodnje, a neki od njih su već najavili zatvaranje svojih poslovnih pogona. Stoga, rješavanje navedenih problema je neophodno.

Upućena inicijativa o izmjenama obrazovnog sistema Vladi FBiH i FMON

Kako ekonomski rast između ostalog zavisi i od kvantiteta i kvaliteta radne snage, njegove obrazovne i starosne strukture, u protekloj godini Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH organizirala je niz događaja koji su se bavili upravo problemom nedostatka stručne i kvalificirane radne snage. Problem je izražen u svim sektorima privrede, te smo uputili inicijativu Vladi Federacije BiH i Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke za izmjenu obrazovnog sistema i u potpunosti stavili se na raspolaganje sa našim resursima u tom procesu.

Trenutno se vrši posjeta razvijenih privrednih zona sa ciljem da se okupe predstavnici školskih ustanova i predstavnici realnog sektora. Nedostatak radne snage je svakako problem koji otvara mnoga pitanja, između ostalog i probleme provođenja praktične nastave, velikih poreznih opterećenja ali i prekvalifikacija novih radnika. Iako je obrazovni sistem u nadležnosti kantona, ipak postoje kvalitetni prijedlozi od strane školskih ustanova i privrednika za njegovo rješavanje.

U narednom periodu izvršit će se analiza tržišta rada, kako bi se uvidjele stvarne potrebe privrednika što bi trebalo biti vodilja pri kreiranju upisne politike. Neophodno je usmjeriti pažnju na stvaranju i unapređenju partnerstva između obrazovnih institucija, privrednika, komorskog sistema koji bi sinergijskim djelovanjem planirali, odlučivali i realizovali stručno obrazovanje.

Održan sastanak sa federalnom ministricom obrazovanja i nauke

U utorak, 06.02.2017. godine predsjednik P/G K FBiH Mirsad Jašarspahić i Jasmina Zejnilagić, održali su sastanak sa ministricom Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke Elvirom Dilberović i njenim saradnicima. Na sastanku se razgovaralo o problemima obrazovnog sistema, upisne politike te provođenja praktične nastave i obuke budućih kadrova. Na sastanku su se definisali naredni koraci, te će se krenuti sa određenim aktivnostima u cilju rješavanja ovog problema, te će se problematika prezentirati i resornim ministrima obrazovanja kantona FBiH.

Prvi sveučilišni gospodarski forum

Prvi sveučilišni gospodarski forum održao se u Mostaru, 01.02.2018. godine. Potpredsjednik P/G K FBiH dr.sc. Marko Šantić uzeo je aktivno učešće u panel diskusiji na temu: Tržište radne snage, kvaliteta nastavnih programa u visokom obrazovanju i potrebe za njihovom prilagodbom. Obzirom na stalni tehnološki napredak i veliku dinamičnost društvenih procesa, potreba internacionalizacije visokog obrazovanja, kvaliteta, kompetencije i konkurentnosti znanja mladih ljudi koji završavaju školovanja je neophodna, ali isto tako neophodno je i jače povezivanje gospodarstva, sveučilišta i komorskog sustava kroz institute, klastere i projekte te potrebu uključivanja uspješnih gospodarstvenika u nastavni proces.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Prvi Kongres "Budućnost maline"

Udruženje otkupljivača i izvoznika jagodičastog voća Privredne/Gospodarske Komore Federacije BiH, uz podršku i saradnju USAID/Sweden FARMA II projekta organiziralo je Prvi Kongres malinarstva Federacije BiH na temu: "Budućnost maline" koji se održao se u utorak, 27.02.2018. godine, u Hotelu Hills Ilidža/Sarajevo.

O uspješnoj realizaciji Kongresa i značaju razvoja maline govori prisustvo više od 130 učesnika iz javnog i privatnog sektora uključene u lanac proizvodnje, prerade i plasmana jagodičastog voća u BiH.

Poseban naglasak navedene manifestacije zasnovan je na pozitivanim efektima i dosadašnjim rezultatima koji su ostvareni u sektoru jagodičastog voća, posebno kada je riječ o malini, ali i o drugim kulturama, kao i na izazovima sa kojima se suočavaju učesnici u tom sektoru. Unapređenje konkurentnosti i kvaliteta maline može se ostvariti samo kroz saradnju proizvođača, prerađivača, izvoznika i nadležnih institucija, stoga su u prvom dijelu događaja prezentirani ključni pokazatelji u oblasti proizvodnje i plasmana maline, te definisani neki od najvećih izazova danas u sektoru. U cilju donošenja kvalitetnih zaključaka za unapređenje ukupnog stanja u sektoru u drugom dijelu manifestacije održala se i panel diskusija. Malina je vodeća kultura kada je riječ o izvozu sektora voća i povrća iz BiH, i uprkos svim problemima zauzima 8. mjesto na svjetskom tržištu. Iz godine u godinu evidentan je rast proizvodnje, te je u 2017. godinu prema zvaničnim podacima ukupna proizvodnja ove kulture iznosila 22,7 hiljada tona. Ukupna vrijednost izvoza jagodastog voća iznosila je 80 miliona KM, od toga 88,40% odno-

si se na izvoz smrznute maline što u vrijednosti iznosi 70,8 miliona KM. Bh malina se izvozi na 19 tržišta Evrope. Top tri izvozna tržišta su Srbija, Njemačka i Švedska. Analizu stanja sektora prezentirao je g. Velibor Trifković, vođa projekta FARMA II, USAID/Sweden.

Projekt USAID/Sweden FARMA II radi sa svim akterima u lancu kada je riječ o proizvodnji, preradi i plasmanu, da bi zajednički dali doprinos razvoju ovog sektora koji je ostvario najbolje rezultate u proteklih pet godina.

"Nije moguće uticati na sva globalna kretanja, ali možemo dati svoj doprinos unapređenju ovog sektora i da budemo jednako ili još bolje pozicionirani u narednom periodu. Sama cijena nije jedini element koji utiče na proizvodnju i plasman, postoje i drugi aspekti.", riječi su g. Velibora Trifković, stručnjak u sektoru voća i povrća USAID/Sweden FARMA II.

Broj proizvođača maline prethodne godine kretao se do 60.000, a obradive površine cca 3000 ha. U 2018. godini predviđa se smanjenje navedenih iznosa, kako zbog uticaja elementarnih nepogoda, niskih prinosa ali i nepovjerenja koje vlada unutar sektora. O svemu ovome govorila je Jasminka Hadžić, predsjednica UO Saveza proizvođača jagodičastog voća u BiH uz prezentacijski prikaz *Stanja i izazova proizvodnog sektora jagodastog voća u BiH*.

Da bi se postigli željeni rezultati na tržištu neophodan je kvalitetan dijalog svih aktera uključenih u primarnu proizvodnju i otkup. *"Naša namjera je da se svi proizvođači malina organiziraju u zadruge. To nije rješenje problema, ali je odlična startna pozicija da imamo jedinstven na-*

stup prema državi i ostalim partnerima”, riječi su gđe. Jasminke Hadžiabdić, predsjednica UO Saveza proizvođača jagodastog voća u BiH, dodavši *da samo tako, sa jedinstvene platforme, se može raditi na ostvarenju krajnjeg cilja, a to je priznavanje maline kao strateške izvozne kulture od strane svih nadležnih institucija.*

Predsjednik Udruženja otkuplivača i prerađivača jagodičastog voća P/G K FBiH, Enver Avdić prezentirao je stanje prerađivačkog sektora. Naglasio je da malina ima svijetlu budućnost, ali da se za nju treba izboriti.

“Ovaj sektor je najorganizovaniji sektor u državi u kojem je 100 posto garantiran otkup i u kojem se u potpunosti usavršila organizacija proizvodnje i otkup. Najviše pričamo o cijeni koja zavisi od mnogo faktora jer se radi o proizvodu koji je berzanske vrijednosti. Mi ne možemo uticati na to, ali možemo svojim infrastrukturnim unapre-

đenjem i tehnološkim usavršavanjem postići da budemo konkurentni na svjetskom tržištu”, naveo je predsjednik Udruženja Avdić.

Učesnici u lancu proizvodnje maline su svjesni da nije moguće uticati na sva globalna kretanja, stoga je neophodno da svaka karika u lancu: proizvođači, prerađivači, otkuplivači, izvoznici, ali i državne institucije, da svoj doprinos unapređenju ovog sektora, kako bi on bio jednako ili još bolje pozicioniran u narednom periodu. Postoje mnogi aspekti koji utiču na proizvodnju i plasman gdje ima prostora za poboljšanjem, od prinosa, do bolje organizovanosti u pogledu otkupa, tehnološke opremljenosti i plasmana. Takođe, od nadležnih vlasti se očekuje da se uključe u podršku investicijama i programe podrške, koji idu ka povećanju konkurentnosti proizvodnje. Savjetnik federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Husnija Kudić je kazao da su ranije zbog svih okolnosti koje su definirale problem jagodičastog voća okupili sve relevantne faktore da bi se problemi pokušali riješiti. Podsjetio je da je u ljeto 2017.godine formirana radna grupa sačinjena od članova akademske zajednice, proizvođača, otkuplivača i ljudi iz ministarstva kako bi sagledali kompletno stanje i sistemski pristupili rješavanju problema.

U oblasti malinarstva, kako je dodao, ukazano je na potrebu donošenja podzakonske propisa i akata koji će zaštititi bh. malinu, a posebno je bitna i uloga savjetodavaca koji trebaju Ministarstvu pomoći da se dođe do sistemskog rješenja. Na Kongresu Kudić je prezentirao dosadašnji rad ministarstva i program podrške koji pružaju ovom sektoru.

Otkuplivači i izvoznici moraju imati podršku od strane države u vidu subvencija na kapitalne investicije, ali i podršku izvozu, te pomoć pristupu povoljnim izvorima finansiranja, kao što je npr. dobijanje operativnog kredita kod Razvojne banke FBiH. Udruženje podržava sve aktivnosti kada je u pitanju primarna proizvodnja kod ostalih partnera u ovom lancu, i u tom pogledu, pored poticaja i druge vrste subvencija, neophodna su im povoljna kreditna sredstva da se isplata proizvođačima može izvršiti na vrijeme, dok bi sredstva se vraćala po realizaciji

izvoza. U tom pogledu, kao jedna od mjera, očekuje se podrška da se nadležni organi zauzmu kod Razvojne banke na osiguranju povoljnijih načina kreditiranja. Neki su od zaključaka panel diskusije koja se održala u drugom dijelu programa.

Zaključci Prvog kongresa su nedvosmisleni: rješenje je u dijalogu i svi učesnici u lancu vrijednosti moraju ponijeti svoj dio tereta u prevazilaženju postojećih izazova: kroz povećanje prinosa i diverzifikaciju na strani proizvođača, dodavanje vrijednosti i transparentniji pristup ugovaranju saradnje od strane prerađivača, te konkretniju podršku nadležnih institucija, naročito u kriznim godinama kao što je bila 2017.

Panel diskusija

Učesnici:

- Velibor Trifković, FarmaII USAID/Sweden
- Jasminka Hadžiabdić, Savez Berry Fruit
- Husnija Kudić, FMVPŠ
- Enver Avdić, Udruženje otkupljivča i izvoznika jagodastog voća P/G K

Statistički prikaz sektora

Proizvodnja maline u 2017. godine iznosila je 22,7 hiljada tona. Ukoliko se napravi usporedba prethodnih godina evidentan je intenzivan rast proizvodnje ove kulture. U 2013. godini ona se kretala oko 9,0 hiljada tona, dok se najveći rast proizvodnje desio u 2016. godini i od 22,2 hiljade tona, što je za 8,6 hiljada tona više u odnosu na vrijednost proizvodnje u 2015. godini.

Ukoliko se napravi uporedba prosječnih i otkupnih cijena može se vidjeti da su najviše cijene postignute u 2015. i 2016. godini.

Prerađivački sektor u brojkama:

Više od:

- 100 miliona KM investicije u infrastrukturu;
- 25.000 tona kapaciteta skladištenja;
- 1.000 stalno zaposlenih;
- 2.000 sezonskih radnika;
- 20.000 kooperanata/podrođa;
- 3.500 hektara u proizvodnji;
- 25 kompanija;
- 12 godina povrata investicije.

Ukupana vrijednost izvoza sektora jagodastog voća: 80 miliona KM.

Od toga: 88,34 % ili 70,8 miliona KM izvoz smrznute maline

3,31 % ili 2,7 miliona KM izvoz smrznute kupine

2,29 % ili 1,8 miliona KM izvoz svježe maline. Malina se izvozi na 19 tržišta Evrope. Top tri izvozna tržišta su Srbija, Njemačka i Švedska.

Pripremila: Jasminka Zejnilagić dipl.ecc.

Održana sjednica grupacije automobilske industrije

Redovna sjednica Grupacije automobilske industrije održana je 8.2.2018. godine u Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH u Sarajevu. Dnevni red sastanka je obuhvatio najvažnije segmente aktivnosti iz djelokruga rada Grupacije.

Nakon što je prošlo nešto više od godinu dana od njenog osnivanja, realizirane aktivnosti i postignuti rezultati su potvrdili da je organiziranjem ove strukovne asocijacije postignut pun pogodak.

U automobilskoj industriji FBiH radi više od 10.000 radnika bitno je napomenuti da se radi o industriji koja je visoko produktivna, sofisticirana i tehnološki zahtjevna. Kroz lance dobavljača, ova industrija obezbjeđuje veliki broj indirektnih radnih mjesta. Naime, članice Grupacije su razmatrajući Izvještaj o radu Grupacije za 2017. godinu i analizirajući realizaciju planiranih aktivnosti uvidjele da se zajedničkim naporima i uz razumjevanje i podršku Vlade FBiH, napravljen značajan iskorak ka sistemskom pristupu razvoju automobilske industrije u BiH.

Povezivanjem bh. kompanija sa proizvođačima automobila i komponenti u Evropi, jačaju se postojeći i stvaraju novi integratori, koji će za sobom povući i mnoge druge kompanije, što će za rezultat imati veći broj zaposlenih i veći izvoz. Nakon urađenih analiza, te sagledavanja potencijala domaćih kompanije, u 2017. godini je započeta realizacija Projekta Razvoja automobilske industrije FBiH koji je obezbjedio snažnije prisustvo Grupacije na tržištu Njemačke. Pozdravljeno je i konačno donošenje odluka Vijeća ministara BiH o oslobađanja od plaćanja carina na uvoz mašina za proizvodnju, iako se na njeno donošenje čekalo više od dvije godine.

Jedna od najvažnijih tačaka dnevnog reda sjednice je bila izrada plana rada Grupacije za 2018. godinu, gdje su definisani prioriteta djelovanja Grupacije koji će se realizirati

kroz različite sektore Privredne komore FBiH. Relizacija aktivnosti definisanih projektom kroz maksimalno korištenje ureda Grupacije u Wolfsburgu treba biti glavni promotivni cilj i glavni alat za jačanje i razvoj automobilske industrije BiH. Izlaganje na sajmu dobavljača Volkswagena IZB 2018, u oktobru ove godine, prema procjenama lidera bh. automobilske industije, će pružiti ogromne mogućnosti firmama i kroz razgovore sa potencijalnim partnerima i uvidom u inovativna rješenja, dođu do novih znanja i poslovnih partnera. Ako uzmemo u obzir svjetske trendove u automobilskoj industriji, a posebno sve značajnije učešće proizvodnje električnih vozila, veoma je važno držati priključak i biti spreman uhvatiti se u koštac sa promjenama.

Neizostavna tema sastanaka proizvodnih kompanija jeste tema o ljudskim resursima. Sredine u BiH koje važe za industrijske centre, još prije godinu i više dana su suočene sa problematikom koja otežava poslovanje, nemogućnost širenja proizvodnih kapacita i velikih troškova za obuku radnika. Radi se zaista o izazovima koji mogu ugroziti i ovako nedovoljan razvoj bh. privrede. Sugerisano je da Komora sa nadležnim vladama i ministarstvima pokuša iznaći zadovoljavajuće rješenje po uzoru na razvijenije.

Poseban problem za domaću automobilsku industriju predstavlja ipak nedovoljna podrška države, posebno kada se radi o podršci izvoznim kompanijama. I pored dugogodišnje tradicije, industrijske kulture, potencijala koji postoje, kao i blizine tržišta EU, domaće kompanije gube utrku sa konkurencijom upravo zbog lošijeg položaja u kojem se nalaze a poredeći se sa zeljmljama iz re-

giona. Ukidanjem povlastica za izvoznike koji se ogladao u oslobađanju plaćanja poreza na dobit kao i reinvestiranje, a ne donoseći nikakav drugi set mjera, koji bi bio vjetar u leđa prerađivačkoj industriji, firme su dovedene u izrazito težak položaj koji može dovesti do negativnih rezultata. Privredna/Gospodarska komora FBiH će ponovno uputiti inicijativu i ponuditi rješenja nadležnima u cilju poboljšanja stanja realnog sektora i prosperiteta kojem težimo, očekujući da oni koji donose odluke konačno uvažavaju glas privrede.

Pripremio : Almin Mališević dipl.ing.maš.

Održana sjednica Grupacije namjenske industrije

Grupacija namjenske industrije Privredne komore Federacije BiH je 27.02.2018. godine u privrednom društvu IGMAN d.d. u Konjicu održala redovnu sjednicu. Sjednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije - Direkcije za namjensku industriju kompanija namjenske industrije Federacije BiH, te predstavnici Privredne komore FBiH. Sjednicu je vodio predsjednik Grupacije namjenske industrije Federacije BiH g. Đahid Muratbegović direktor kompanije Igman d.d. Konjic. Razgovaralo se o rezultatima koje su kompanije ostvarile u 2017. godini i planskim aktivnostima. Urađena prezentacija svih kompanija koje se bave proizvodnjom NVO i prikazani statistički pokazatelji. Također, razgovarano je i o problematici koja pogađa privredna društva iz namjenske industrije. Doneseno je nekoliko inicijativa i zaključaka koje će biti dio planskih aktivnosti za realizaciju ciljeva djelovanja Grupacije za 2018.godine. Upriličen je obilazak proizvodnih pogona privrednog društva „IGMAN“ D.D., pri čemu su prisutni na licu mjesta mogli jednu od najbolje organiziranih proizvodnji u BiH. Domaćin je organizirao i posjetu podzemnog objekta „TITOV BUNKER“.

Pripremio : Almin Mališević dipl.ing.maš.

Održan zajednički sastanak Saveza proizvođača jagodičastog voća u BiH i Udruženja otkupljivača i izvoznika jagodičastog voća FBiH

U prostorijama Privredne komore Federacije BiH, u utorak, 16.01.2018. godine održan je radni sastanak predstavnika Saveza proizvođača jagodičastog voća BiH - Berry Fruit i Udruženja otkupljivača i izvoznika jagodičastog voća P/G K FBiH.

Predsjednik Udruženja, Član UO Udruženja,
Predsjednica UO Saveza Berry fruit, Menadžer Saveza.

U cilju bolje pripreme za predstojeću sezonu, naglašena je potreba uspostavljanja povjerenja između proizvođača i prerađivača. Osnova za izgradnju povjerenja je veća komunikacija unutar lanca, bolja informisanost, te zajednička usaglašenost oko bitnih elemenata ugovora između proizvođača i prerađivača.

Sastanak Upravnog odbora Udruženja

Istog dana održan je sastanak članova Upravnog odbora Udruženja na kojem se razgovaralo o održavanju prvog Kongresa budućnost maline koji će biti u organizaciji Udruženja. Pomno je odabran tematski sadržaj Kongresa, kroz koji se želi poslati jaka poruka svim institucijama vlasti da bh malina ima perspektivu, ali da je potrebna i podrška sa njihove strane kako bi se radilo na daljem jačanju sektora jagodičastog voća.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH u članstvu mediteranskog savjetodavnog odbora PlasticsEurope - The Mediterranean Advisory Board

U prostorijama Privredne komore Federacije BiH, u srijedu 28.02.2018. godine održan je sastanak sa g. Giuseppe Riva, direktorom Asocijacije Plastic Europe i g. Andrea Modina predstavnikom Ravago Group iz Luxemburga.

Asocijacija Plastic Europe vodeća je asocijacija koja zastupa proizvođače plastike koji djeluju u ovoj industrijskoj grani na području Evrope. Pored proizvođača plastičnih masa, zastupljenih od strane PlasticsEurope, plastična industrija uključuje prerađivače, kompanije za reciklažu koje zastupaju europski reciklatori plastike i proizvođači strojeva i opreme.

Plastična industrija u Evropi je značajan sektor koji pomaže poboljšanju kvalitete života omogućujući inovacije, olakšavajući učinkovitost resursa ali i u velikoj mjeri vodi brigu o zaštiti okoliša.

Ovo je svakako bila jedna o tema održanog sastanka, te će upravo ova saradnja i članstvo unutar savjetodavnog odbora omogućiti razmjenu informacija između zemalja članica odbora, pristup kreiranju određenih projekata, te razvoja svijesti o važnosti zaštite okoliša, te mogućnostima koje nude inovativna rješenja reciklaže i upotrebe plastičnih komponenti.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Potencijalni investitori iz dijaspore sa USAID-om: Uspješne priče iz bh. dijaspore ohrabrenje za nova ulaganja!

Danas je u Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije Bosne i Hercegovine održan susret potencijalnih investitora iz dijaspore, u okviru kojeg je predstavljen novi poziv grant programa USAID Projekta "Jačanje uloge dijaspore u ekonomskom razvoju Bosne i Hercegovini". Na skupu kojem su prisustvovali predstavnici kompanija i poduzetnici zainteresovani za saradnju i povezivanje sa

dijasporom, istaknuta je potreba daljeg strateškog pristupa na ohrabrenju ulaganja iz bosanskohercegovačke dijasporske zajednice.

U sklopu aktivnosti USAID-a usmjerenih prema investitorima iz dijaspore već je podržano 13 kompanija kroz prvi poziv ovog grant programa, te više njih kroz aktivnosti tehničke podrške. Program podržava preduzeća koja su osnovana u posljednje tri godine, te imaju vezu sa bh. dijasporom. Aplikacije za grant se popunjavaju putem www.grant.diasporainvest.ba do 30.03.2018. godine. Predstavnici Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine nastavljaju svoj rad na informisanju privrednika o prilikama za sufinansiranje investicija, te su izrazili spremnost da podrže investitore u daljem procesu apliciranja na ovaj i druge javne pozive. Sa skupa je otišla jasna poruka o potrebi nastavka podrške investitorima iz dijaspore, kako bi se u potpunosti iskoristio ekonomski potencijal koje ima naše iseljništvo.

BH delegacija na sajmu SIMAC- TANNING TECH 2018

Predstavnici domaćih proizvođača obuće, proizvodnje i prerade kože i privrednih komora Federacije BiH i Republike Srpske, u organizaciji italijanskog instituta za vanjsku trgovinu Sarajevo i Udruženja Assomac, prisustvovali su na prestižnom Međunarodnom sajmu mašina i tehnologije za obućarstvo i kožnu galanteriju SIMAC TANNING TECH, koji se održao u Milanu od 20. do 22. februara.

Italija je jedna od vodećih zemalja u proizvodnji cipela i kožena, te su na 11.500 m² izložbenog prostora prezentirane mašine i proizvodne linije koje čine dio proizvodnog ciklusa u kožarsko-obućarskoj industriji.

U delegaciji iz Federacije BiH učestvovali su predstavnici kompanija Prevent Leather d.o.o. Visoko, Koteks d.o.o. Tešanj i BFM d.o.o. Travnik, kao i sekretar Udruženja tekstila, kože i obuće Privredne komore FBiH. Članovi delegacije imali su priliku da se na ovom sajmu upoznaju sa najnovijim tehnološkim dostignućima u industriji kože i obuće, te da uspostave direktne kontakte sa proizvođačima opreme i mašina i unaprijede svoja znanja iz ove oblasti. Istovremeno, posjetili su i jedan od najznačajnijih međunarodnih sajmova „Lineapelle”, gdje se predstavljaju proizvođači različite vrste kože, modela za obućarsku industriju, raznih komponenti za industriju obuće, te pribora za obuću i izradu kožne galanterije.

Privredna delegacija održala je sastanak sa predstavnicima ovog sajma i predstavnicima Udruženja Assomac

Članovi delegacije iz BiH na sastanku sa predstavnicima sajma i Udruženja Assomac predstavili su stanje u industriji kože i obuće Federacije BiH i RS. U cilju dalje saradnje istaknute su mogućnosti uspostavljanja kreditne linije putem italijanskih banaka u BiH za kupovinu opreme pod povoljnijim uslovima, mogućnosti obuka za modele, kontinuirane posjete sajmu Simac, kao i institucionalnu saradnju Udruženja Assomac i privrednih komora. Ovo udruženje okuplja najznačajnije proizvođače tehnologije za industriju obuće, preradu i proizvodnju kože iz Italije, a predstavnici domaćih preduzeća i privrednih komora imali su priliku da upoznaju kvalitet i izvrsnost tehnologije za obućarsku industriju i preradu kože. Istraživanje i kontinuirane inovacije, fleksibilnost i pouzdanost nakon prodaje tehnologije, garancija kvaliteta i ušteda energije su ono što ističu italijanski proizvođači mašina i opreme.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc

Privredna komora FBiH na međunarodnom sajmu F.I.T. FUTURE INDUSTRIAL TECHNOLOGIES IZMIR 2018

proizvođače inovativnih sistema i opreme za više oblasti, te je tematski koncipiran kao: Sajam automatike, Sajam elektrike, elektronike i energetike, Sajam hidraulike i pneumatike, Sajam obrade metala, Sajam građevinske automatizacije.

Posebna čast je ukazana BH delegaciji kroz pozdravni govor predsjednika PKFBiH gosp. Mirsada Jašarspahića na ceremoniji otvaranja, kao i zvanično presjecanje vrpce.

Na poziv i u organizaciji organizatora, Privredna Komora FBiH je učestvovala na Međunarodnom sajmu industrija budućnosti i tehnologija F.I.T. IZMIR od 22. do 25. februara 2018. godine u Izmiru. Sajam je okupio

Na sajmu je P/G komora FBiH za potrebe predstavljanja naše privrede dobila štand veličine 66m², na kome su u okrilju PKFBiH predstavljene firme Aluminij d.d. Mostar, Energoinvest d.d. Sarajevo, Bekto Precisa, kao i sve druge koje svoj razvoj trasiraju kroz aktivno učešće u strukovnim udruženjima Privredne Komore. Ukupnu prezentaciju BH privrede i potencijala je obogatilo i učešće predstavnika FIPA-e kao gospodin Kemal Baysak generalni Počasni Konzul BiH u Turskoj.

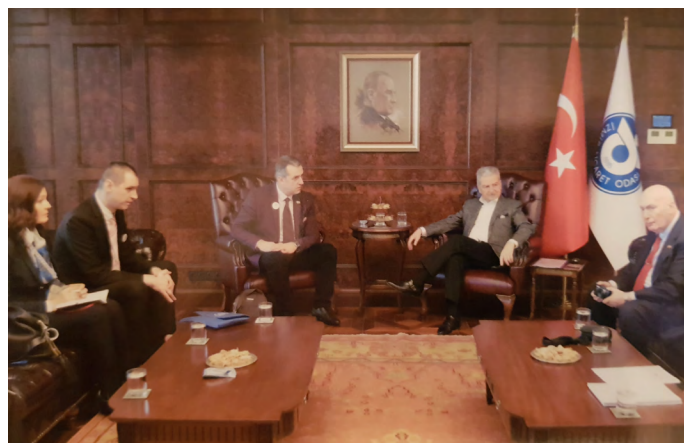
- Na posebno upriličenom prijemu u kabinetu direktorice Izmirskog sajma (FuarIzmir) gđe Gul Sener, prezentirani su sajmovi u Bosni i Hercegovini kojima je Privredna komora FBiH partner. Nakon detaljnog i iscrpnog razgovora oko zainteresiranih oblasti i ciljanih skupina na

prezentiranim sajamskim događajima, dogovoreni su dalji koraci oko organizovanih dolazaka na sajmove u BiH. -Na sastanku sa gospodinom Ekremom Demirtasom predsjednikom Privredne komore Izmir sa kojom Privredna komora FBiH ima ugovor o saradnji, predstavnicima proizvođača I preradjivača aluminijevih proizvoda, predstavljene su mogućnosti saradnje za Aluminij d.d. Mostar. To je odmah rezultiralo za naredni dan dogovorenoj posjeti dvije kompanije u okolini Izmira za proizvodnju specijalnih aluminijevih profila finalnog stepena obrade gdje su predstavnici Aluminij d.d. Mostar u direktnim razgovorima razmijenili informacije o planovima, ponudama i investicijama.

-Tokom svih sajamskih i protokolarnih aktivnosti, kao i radnih sastanaka u društvu bosanskohercegovačke delegacije je bio gospodin Kemal Baysak, generalni Počasni Konzul BiH u Turskoj dajući time dodatni značaj BH delegaciji. Tokom posebno organizovanog prijema u prostorijama Generalnog Počasnog Konzulata, gospodin Baysak je predstavio članovima BH delegacije bogato iskustvo i aktivnosti konzulata.

Na svemu tome, kao i na dosadašnjoj nesebičnoj podršci, PKFBiH i sve njene članice uvaženom počasnom konzulu gospodinu Kemalu Baysaku upućuju najiskrenije riječi duboke zahvalnosti i poštovanja.

Pripremila: Jasmina Zejlnilagić dipl.ecc

Grupacija automobilske industrije posjetila sajam EUROGUSS 2018

Predstavnici Privredne komore FBiH i Grupacije automobilske industrije u januaru 2018. godine su posjetili vodeći evropski sajam industrije livenja EUROGUSS 2018 u Nürnbergu u Njemačkoj. Radi se o industriji koja je velikim dijelom zastupljena u automobilskoj industriji i sajmu gdje se na jednom mjestu mogu vidjeti inovativna rješenja za postupke livenja, kao što su aluminijsko lijevanje, alate za lijevanje, strojeve za livenje, brzo prototipovanje, CNC strojeve, metalne legure, periferne uređaje, optimiranje procesa ili energetska učinkovitost. Izlagači su livnice, dobavljači komponenti, dobavljači opreme i davatelji usluga. Među izlagačima, najznačajnijim firmama u svijetu livenja, svoje mjesto je našla i jedna od najvećih kompanija za livenje cinka u Evropi, Zinktechnik čija se jedna fabrika nalazi u Mostaru u Bosni i Hercegovini. Mnoštvo proizvoda proizvedenih u BiH, Zinktechnik je izložio i ponudio najzahtjevnijim svjetskim kupcima iz automobilske, ali i drugih industrija. Prema riječima vlasnika i direktora Zinkteknika, istakli su da su zadovoljni brojem posjetilaca, među kojima su najinteresantniji proizvođači automobila, proizvođači strojeva, stručnjaci za proizvodnju ali i razvojni inženjeri iz velikih kompanija. Predstavnici gotovo svih livnica iz BiH posjetili su ovaj sajam, te su imali priliku upoznati se sa svjetskim trendovima u industriji livenja. Ovo je dobar pokazatelj da razvoj bh automobilske industrije prati trendove kako bi se uspješno odgovorilo na zahtjeve inostranog tržišta. Tokom posjete sajmu, obavljani su razgovori sa kompanijama koje već posluju sa bh kompanijama, te kompanijama koje bi u narednom periodu mogle ostvariti poslovnu saradnju.

Međunarodna konferencija Biomasa 2018.

U Zagrebu je 27.02.2018. godine održan specijalizirani skup o biomasi i obnovljivim izvorima energije - 8. Međunarodna energetska konferencija pod nazivom „Budućnost bioenergije u odnosu na fosilna goriva“.

Tokom konferencije, javnosti su prezentirani najnoviji energetske trendovi i tehnologije u korištenju biomase od strane stručnjaka iz EU, Udruženja Biomase iz Evrope i krovne svjetske organizacije. Glavni akcenat bio je na zanemarenosti biomase koja je i dalje nedovoljno iskorišten energent. Jedan od zaključaka konferencije je da je potrebno uskladiti poticajna sredstva i postojeće kapacitete koji favoriziraju energijsku efikasnost i inovativne tehnologije. Na panel diskusijama razgovarano je o budućnosti biomase u odnosu na fosilna goriva u Hrvatskoj ali i o iskustvima iz zemalja regiona.

S gotovo pola teritorije pod šumama, reklo bi se da je biomasa u regionu jedan od glavnih zelenih energenata. No, dok jača svijest građana o peletima, koji se kao proizvod iz usitnjenih drvnih ostataka, uključujući i sječku i koru, odavno cijene u razvijenim zemljama Evrope, Zapadni Balkan i dalje zaostaje i pokazuje premalo senzibiliteta za drvenu biomasu, energijsku efikasnost, upotrebu domaće sirovine i lokalno zapošljavanje, čulo se na 8. međunarodnoj energetske konferenciji.

Prema Eurostatu, Hrvatska se popravila za 10%, sa 27% udjela energije iz OIE blizu zadanih ciljeva do 2030. i gotovo najnaprednija je u EU. Koliko se zapravo promišlja o OIE govori i podatak da Hrvatska godišnje proizvede 280.000 tona peleta, što je 1% svjetske proizvodnje ali 85% peleta se izvozi, jer u potrošačkoj strukturi nedostaju javne ustanove. Jedna od poruka konferencije je da se u energetskim bilansima i strategijama Hrvatske i Zapadnog Balkana pelet bolje pozicionira, nakon čega bi njegova upotreba na tržištu sigurno bila veća. Poruka je to javnom sektoru da promijeni kulturu ponašanja u kontekstu korištenja biomase i peleta.

Svi moraju promišljati kako se i na koji način što više orjentirati na obnovljive izvore i koristiti ih jer to su komparativne prednosti - s jedne strane sunce, s druge vjetar a s treće i biomasa, obzirom na šumsko bogatstvo kojim se u regionu raspolaze.

U radu Konferencije učestvovali su predstavnici P/G komore FBiH i predstavnici privrede iz Federacije BiH. Organizator konferencije već osmu godinu zaredom je Drvni klaster Hrvatske.

*Pripremile: Šemsa Alimanović
Lejla Sadiković*

U P/G komori FBiH održani bilateralni sastanci jordanskih privrednika sa bh kompanijama

U organizaciji Centra za međunarodnu saradnju Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, dana 07.03.2018. u Komori je upriličen sastanak bh privrednika sa predstavnicima jordanske grupacije „The Integrated Market Est, predvođene gospodinom Mahmoudom Ibrahimom Odehom.

Trodnevna posjeta jordanskih privrednika je prvi korak za uspostavljanje saradnje između jordanskih i bh. privrednika s ciljem izvoza bh proizvoda na tržište Jordana i zemalja Bliskoga istoka.

Nakon riječi dobrodošlice predsjednika P/G komore FBiH Mirsada Jašarspahića, prisutnima se u ime jordanske delegacije obratio gospodin Mahmoud Ibrahim Odeh koji je u kratkim crtama predstavio svoju grupaciju, velikog uvoznika za Jordan koja je ujedno i regionalni distributer roba široke potrošne za zemlje Bliskoga istoka.

U jednosatnim bilateralnim razgovorima gostima su svoje kompanije predstavili :

Bimal Brčko/ Studen Global, As grupacija/ Klas Sarajevo, Akova Impex Sarajevo, Menprom Tuzla, Vočar piramida Visoko, Mlin Dukat iz Tešnja, MS Wood Sarajevo i Natron Hayat iz Maglaj.

U toku trodneve posjete gosti iz Jordana će u organizaciji P/G Komore FBiH posjetiti bh kompanije s ciljem konkretnih dogovora buduće poslovne saradnje i izvoza bh proizvoda na tržište Jordana i Bliskog istoka.

Pripremio : Emir Pašić dipl.ecc

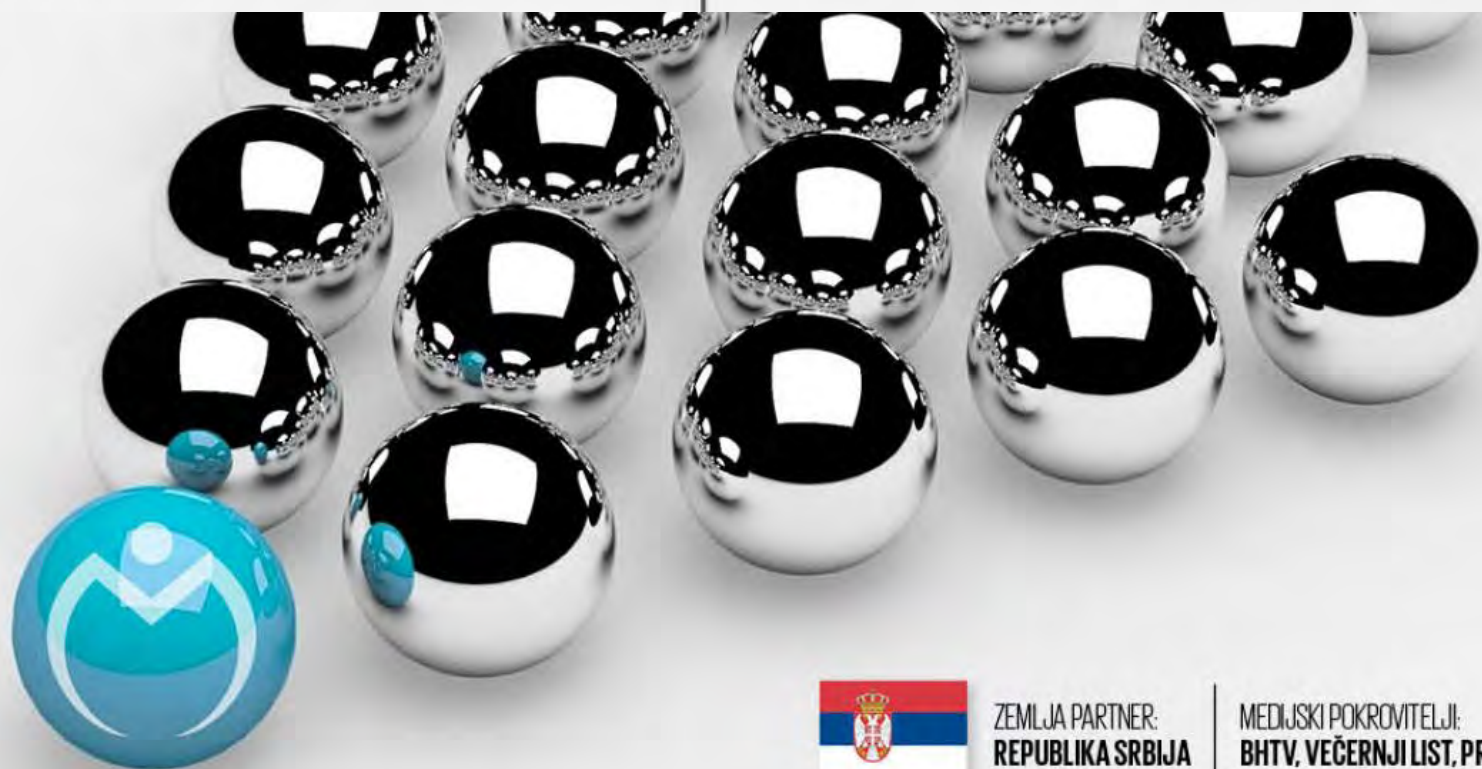
I N T E R N A T I O N A L

SAJAM

B U S I N E S S F A I R

GOSPODARSTVA

21. međunarodni | Mostar, 10.-14.4.2018.

ZEMLJA PARTNER:
REPUBLIKA SRBIJA

MEDIJSKI POKROVITELJI:
BHTV, VEČERNJI LIST, PRVI